

به نام خداوند جان و خرد

کزین برتر اندیشه برنگذرد

دانشکده‌ی ادبیات و علوم انسانی

گروه زبان و ادبیات فارسی

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد

عنوان

بررسی و تحلیل جلوه‌های تصویری و زیباشناختی در غزلیات فروغی بسطامی

استادان راهنما

جناب آقای دکتر محمدرضا صالحی مازندرانی

جناب آقای دکتر اسد آبشیرینی

استاد مشاور

جناب آقای دکتر مختار ابراهیمی

نگارنده

جلیل کردونی

پاییز

ران ملحنی است به محضر:

دوستداران واقعی ادب ناب پاریسی

سپاس و قدردانی

سخن هر چه گویم همه گفته‌اند بر باغ دانش همه رفته‌اند

سپاس دادار یکتا را که این افتخار را نصیب کرد تا بتوانم در وادی ادبیات قدم بگذارم و گامی مهم بردارم. در این جا بر خود لازم و فرض می‌دانم از زحمات بزرگان و استادانی که خوشه‌چین خرمن معرفتشان بوده‌ام، سپاس و قدردانی خالصانه داشته باشم. جای آن است که از دو استاد ادیب و بینای خودم، آقایان دکتر محمدرضا صالحی مازندرانی و دکتر اسد آبشرینی که راهنمایی بنده را در تهیه این پایان‌نامه پذیرفتند و با سعی صدر، خردمندانه مرا یاری کردند و چون یارشاطر و مفرح‌خاطر بودند، تشکر و قدردانی نمایم و هم‌چنین مراتب سپاس‌گزاری خودم را از جناب آقای دکتر مختار ابراهیمی که استاد مشاور این پایان‌نامه بودند و آن را با صبر و حوصله مطالعه نموده و مطالب لازم را گوشزد کرده، ابراز دارم.

در این جا نیز، جا دارد از همه‌ی استادان بزرگواری که در دوره‌ی تحصیل در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد، از خرمن فضلشان خوشه‌ها چیدم، به‌ویژه از استاد فاضل، دلسوز و زحمتکش گروه زبان و ادبیات فارسی جناب آقای دکتر نصرالله امامی، صمیمانه مراتب قدردانی خود را ابراز نمایم.

هم‌چنین از تمامی کارکنان محترم کتاب‌خانه‌ی دانشکده‌ی ادبیات و کتاب‌خانه‌ی مرکزی دانشگاه شهید چمران و هم‌چنین از دوستان خوبم که مرا در به‌انجام رساندن هرچه بهتر این پایان‌نامه یاری نمودند، سپاس‌گزاری و تشکر می‌کنم.

مقدمه ۱

فصل اول: کلیات تحقیق و پژوهش

۱-۱. طرح موضوع (بیان مسأله) ۵

۲-۱. فرضیه‌های تحقیق ۵

۳-۱. اهداف تحقیق ۶

۴-۱. پیشینه‌ی موضوع ۶

۵-۱. روش اجرای تحقیق ۶

فصل دوم: سبک بازگشت ادبی و زندگی، افکار و آثار فروغی بسطامی

۱-۲. شیوه‌ی شاعری در سبک دوره‌ی بازگشت ادبی ۸

۱-۱-۲. ارزش شعری سبک دوره‌ی بازگشت ادبی ۱۵

۲-۲. جایگاه فروغی بسطامی در میان شاعران سبک دوره‌ی بازگشت ادبی ۱۶

۱-۲-۲. نگاهی گذرا به زندگی، افکار و آثار فروغی بسطامی ۱۸

۲-۲-۲. ویژگی‌های غزلیات فروغی بسطامی ۲۰

۳-۲-۲. تأثیرپذیری فروغی بسطامی از شاعران بزرگ پیش از خود ۳۱

فصل سوم: بررسی جلوه‌های تصویری و هنری در غزلیات فروغی بسطامی

۱-۳. تصویر و تصویرآفرینی در شعر فروغی بسطامی ۳۹

یک

۱-۱-۳. کارکرد انواع تشبیه در غزلیات ر. ی. س ۴۰

- ۴۱.....-اضافه‌ی تشبیهی (تشبیه بلیغ)
- ۴۳.....-تشبیه تفضیل (برتری)
- ۴۴.....-تشبیه تمثیل
- ۴۵.....-تشبیهات محسوس و معقول
- ۴۷.....-تشبیهات مفرد و مرکب
- ۴۸.....-تشبیه مضمَر (پنهانی)
- ۴۹.....-تشبیه ملفوف
- ۵۰.....-تشبیه مفروق
- ۵۱.....-تشبیه جمع
- ۵۱.....-تشبیه مرسل
- ۵۲.....-تشبیه موکد
- ۵۲.....-تشبیه مفصل
- ۵۲.....-تشبیه مجمل

۳-۱-۲. میزان تأثیر پذیری فروغی بسطامه، از شاعران پیش از خود در به‌کارگیری تشبیه..... ۵۴

دو

۳-۱-۳. میزان نوآوری فروغی بسطامی در ریس سبیه..... ۵۵

۳-۲. استعاره در غزلیات فروغی بسطامی..... ۵۶

۳-۲-۱. استعاره‌ی مصرّحه (آشکار)..... ۵۷

- ۵۹.....۲-۲-۳. استعاره‌ی مکنیه(بالکنایه).....
- ۶۴.....۳-۲-۳. میزان تأثیر پذیری فروغی از شاعران پیش از خود در به‌کارگیری استعاره.....
- ۶۶.....۴-۲-۳. میزان نوآوری فروغی بسطامی در آفرینش استعاره.....
- ۶۶.....۳-۲. کنایه و کارکردهای آن در غزلیات فروغی بسطامی.....
- ۶۷.....۱-۳-۳. انواع ساختارهای کنایه در غزلیات فروغی بسطامی.....
- ۶۷.....۲-۳-۳. کنایه در ساختار فعل و جمله.....
- ۶۸.....۳-۳-۳. کنایه در ساختار موصوف.....
- ۶۹.....۴-۳-۳. کنایه در ساختار صفت.....
- ۷۰.....۵-۳-۳. کنایه‌های قریب.....
- ۷۲.....۶-۳-۳. میزان تأثیر پذیری فروغی از شاعران پیش از خود در به‌کارگیری کنایه.....

فصل چهارم: بررسی زیبایی‌های شعری در غزلیات فروغی بسطامی

۴-۱. زیبایی‌هایی که برگرفته از تناسبات لفظی و موسیقی الفاظ
هستند

- ۴-۱-۱. تکرار حرف و هجا.....۷۵
- ۴-۱-۱-۱. هم‌حروفی.....سه.....۷۵
- ۴-۱-۱-۲. هم‌صدایی.....۷۷
- ۴-۱-۱-۳. سجع متوازی.....۷۸
- ۴-۱-۱-۴. سجع متوازن.....۷۹

۷۹..... ۴-۱-۱-۵. سجع مطرف

۸۰..... ۴-۱-۱-۶. موازنه

۸۱..... ۴-۱-۱-۷. ترصیع

۸۱..... ۴-۱-۲. تکرار کلمه

۸۲..... ۴-۱-۲-۱. انواع جناس

۸۳..... ۴-۱-۲-۲. جناس تام

۸۵..... ۴-۱-۲-۳. جناس ناقص (محرّف)

۸۶..... ۴-۱-۲-۴. جناس زاید

۸۷..... ۴-۱-۲-۵. جناس لاحق و مضارع

۸۸..... ۴-۱-۲-۶. جناس خط (مصخّف)

۸۹..... ۴-۱-۲-۷. جناس لفظ

۹۰..... ۴-۱-۲-۸. اعنات

۹۰..... ۴-۱-۲-۹. رد الصدر الى العجز

۹۱..... ۴-۱-۲-۱۰. تشابه الاطراف

۹۲..... ۴-۱-۲-۱۱. اشتقاق و شبه اشتقاق

۹۳..... ۴-۱-۳. تکرار عبارت

چهار

۹۳..... ۴-۱-۳-۱. طرد و عکس

۴-۲. زیبایی‌هایی که برگرفته از تناسبات معنوی و موسیقی

معنوی کلام هستند

- ۹۶.....۱-۲-۴. مراعات نظیر(تناسب واژگانی)
- ۹۷.....۲-۲-۴. حسن تعلیل
- ۹۸.....۳-۲-۴. اغراق
- ۹۹.....۴-۲-۴. ایهام تناسب
- ۱۰۰.....۵-۲-۴. ایهام تضاد
- ۱۰۱.....۶-۲-۴. تضاد
- ۱۰۲.....۷-۲-۴. مقابله
- ۱۰۳.....۸-۲-۴. متناقض نما
- ۱۰۳.....۹-۲-۴. استخدام
- ۱۰۵.....۱۰-۲-۴. لفّ و نشر
- ۱۰۶.....۱۱-۲-۴. اعداد
- ۱۰۷.....۱۲-۲-۴. سیاقه الاعداد
- ۱۰۷.....۱۳-۲-۴. تنسيق الصفات
- ۱۰۸.....۱۴-۲-۴. سوال و جواب
- ۱۱۰.....۱۵-۲-۴. تلمیح(چشمزد)
- ۱۱۲.....۱۶-۲-۴. تمثیل(ارسال المثل)

پنج

فصل پنجم: وزن، سیه و ردیف در غزلیات فروغی بسطامی

- ۱-۵. چگونگی کاربرد وزنهای شعری در غزلیات فروغی بسطامی.....۱۱۵

- ۱۱۹.....۱-۱-۵-بحر رمل
- ۱۲۲.....۲-۱-۵-بحر هزج
- ۱۲۳.....۳-۱-۵-بحر مضارع
- ۱۲۴.....۴-۱-۵-بحر مجتث
- ۱۲۵.....۵-۱-۵-بحر منسرح
- ۱۲۶.....۶-۱-۵-بحر رجز
- ۱۲۷.....۷-۱-۵-بحر سریع
- ۱۲۸.....۸-۱-۵-بحر خفیف
- ۱۲۸.....۹-۱-۵-بحر مقتضب
- ۱۲۹.....۱۰-۱-۵-بحر متقارب
- ۱۳۰.....۲-۵-چگونگی کاربرد قافیه در غزلیات فروغی بسطامی
- ۱۳۵.....۳-۵-چگونگی کاربرد ردیف در غزلیات فروغی بسطامی
- ۱۳۸.....نتیجه گیری
- ۱۴۰.....فهرست کتاب نامه
- ۱۴۵.....چکیده انگلیسی

فهرست جدولها

- ۵۳.....ت فروغی بسطامی شش
- ۶۴.....جدول شماره ۱ (۱): بسامد به کارگیری از
- ۷۱.....جدول شماره ۲ (۲): بسامد به کارگیری انواع استعاره در غزلیات فروغی بسطامی
-جدول شماره ۳ (۳): بسامد به کارگیری انواع کنایه در غزلیات فروغی بسطامی

- جدول شماره‌ی (۴): بسامد به‌کارگیری انواع جناس در غزلیات فروغی بسطامی.....۸۹
- جدول شماره‌ی (۵): بسامد به‌کارگیری آرایه‌های بدیعی لفظی در غزلیات فروغی.....۹۴
- جدول شماره‌ی (۶): بسامد به‌کارگیری آرایه‌های بدیعی معنوی در غزلیات فروغی.....۱۱۳
- جدول شماره‌ی (۷): بسامد به‌کارگیری بحر رمل در غزلیات فروغی بسطامی.....۱۲۱
- جدول شماره‌ی (۸): بسامد به‌کارگیری بحر هزج در غزلیات فروغی بسطامی.....۱۲۳
- جدول شماره‌ی (۹): بسامد به‌کارگیری بحر مضارع در غزلیات فروغی بسطامی.....۱۲۴
- جدول شماره‌ی (۱۰): بسامد به‌کارگیری بحر مجتث در غزلیات فروغی بسطامی.....۱۲۵
- جدول شماره‌ی (۱۱): بسامد به‌کارگیری بحر منسرح در غزلیات فروغی بسطامی.....۱۲۶
- جدول شماره‌ی (۱۲): بسامد به‌کارگیری بحر رجز در غزلیات فروغی بسطامی.....۱۲۷

نام: جلیل		هفت	گی: کردونی
عنوان پایان‌نامه: بررسی و تحلیل جلوه‌های تصویری و زیباشناختی در غزلیات فروغی بسطامی			
اساتید راهنما: دکتر محمد رضا صالحی مازندرانی و دکتر اسد آبشیرینی			
استاد مشاور: دکتر مختار ابراهیمی			
گرایش: زبان و ادبیات فارسی	رشته: زبان و ادبیات فارسی	درجه‌ی تحصیلی: کارشناسی ارشد	

محل تحصیل (دانشگاه): شهید چمران اهواز	دانشکده: ادبیات علوم انسانی
تاریخ فارغ التحصیلی: ۱۳۹۳/۸/۵	تعداد صفحه: ۱۶۰
کلیدواژه‌ها: فروغی بسطامی، غزلیات، تصویرسازی، زیبایی‌های شعری، سبک بازگشت ادبی	
چکیده: فروغی بسطامی از شاعران مشهور و توانای عصر قاجار و قرن سیزده هجری است. وی مدتی از عمر خود را به مدح شاهان قاجاری، به‌ویژه ناصرالدین‌شاه پرداخت. در فن غزل‌سرایی از استادان مطرح این دوره است و در این شیوه دنباله‌رو نام‌آوران غزل فارسی «سعدی و حافظ» است. عشق، عرفان و مدح مضامین اصلی غزل‌های فروغی هستند. اشعارش ساده، روان، طبیعی و به‌دور از ابهام و پیچیدگی و سرشار از تصاویر شعری و زیبایی‌های بدیعی است. همه‌ی این عوامل دست به دست هم داده تا زبان غزلیات فروغی ساده و روان و به دور از پیچیدگی و ابهام و نزدیک به زبان غزل‌سرایان بزرگ ایران باشد. و این پایان نامه با عنوان «بررسی و تحلیل جلوه‌های تصویری و زیباشناختی در غزلیات فروغی بسطامی» با نگاهی تحلیلی زیبایی‌های شعری و تصویری غزلیات این شاعر توانا و صاحب‌ذوق را مورد بررسی قرار داده است. این پژوهش در پنج فصل تنظیم شده است: فصل اول آن شامل «کلیات» است. فصل دوم با عنوان «سبک بازگشت ادبی و زندگی، افکار و آثار فروغی بسطامی» تنظیم شده است. در فصل سوم به بررسی «جلوه‌های تصویری و هنری غزلیات فروغی» اختصاص دارد. در فصل چهارم به بررسی «زیبایی‌های شعری در غزلیات فروغی» اشاره می‌شود. در فصل آخر به بررسی «موسیقی بیرونی و کناری» پرداخته می‌شود. نگارنده در این پژوهش تحلیل‌های خود را با جداول آماری متعدد همراه ساخته است.	

مقدمه

فروغی بسطامی، فروغی ماندگار در آسمان پر زرق و برق زبان و ادبیات فارسی است. وی یکی از بزرگ‌ترین غزل‌سرایان دو قرن اخیر به‌شمار می‌آید. غزل‌های ناب و یک‌دست و پرشور و عمیق او دارای حال و هوای ویژه‌ای است که مخاطب با خواندن هر بیت از آن، خود را در دریایی ژرف و شگرف از شگفتی‌های عالم هستی، فارغ از هرگونه وابستگی دنیوی و مادی خواهد یافت که توصیف آن جز با زبان دل‌ممکن نیست. در این پژوهش نگارنده برآن است تا غزلیات فروغی بسطامی را که گوشه‌ای از بلوغ شاعری و توان زیبایی‌آفرینی این شاعر را به نمایش می‌گذارد، با عنوان «بررسی و تحلیل جلوه‌های تصویری و زیباشناختی غزلیات فروغی بسطامی» مورد تحلیل و بررسی زیبایی‌شناسانه قرار دهد.

علاقه‌ی زیاد نگارنده به جنبه‌های هنری شعر و پیشنهاد استادان محترم راهنما دلیل انتخاب این موضوع بوده است.

در شعر فروغی بسطامی که از شاعران دوره‌ی بازگشت ادبی است، تصویرسازی و زیبایی‌آفرین و نیز آرایه‌ها و تکرارهایی که موسیقی شعر را افزون می‌کنند، با بسامد بالایی به کار رفته است. از میان انواع آرایه‌ها و صور خیالی که فروغی بسطامی در غزلیات خود استفاده کرده است، انواع تکرار از قبیل جناس، سجع و نیز تناسب واژگانی و تضاد و تصاویری چون تشبیه، استعاره و کنایه از بیش‌ترین بسامد برخوردارند. تضاد، استعاره، کنایه و تلمیح نیز در غزل‌های فروغی بسطامی از بسامد بسیار بالایی برخوردار است که این موضوع مبین هنر و بلوغ شاعری و تصویرآفرینی فروغی می‌باشد.

این پایان‌نامه در پنج فصل تنظیم شده است: فصل اول آن شامل چهار مبحث است، در فصل اول با عنوان «کلیات تحقیق» به شرح بیان مسأله، فرضیه‌های پژوهش، روش اجرای تحقیق و پیشینه‌ی تحقیق پرداخته شده است. فصل دوم نیز با عنوان «سبک بازگشت ادبی و زندگی، افکار

و آثار فروغی بسطامی» دربردارنده‌ی مباحثی هم‌چون «شیوه‌ی شاعری در سبک دوره‌ی بازگشت ادبی» و «جایگاه فروغی بسطامی در میان شاعران سبک دوره‌ی بازگشت ادبی» و «نگاهی گذرا به زندگی، افکار و آثار فروغی بسطامی» که شرح مختصری است از زندگی، افکار و آثار این شاعر.

فصل سوم و چهارم به موضوع «بررسی جلوه‌های تصویری و هنری در غزلیات فروغی بسطامی» به بررسی تصویرآفرینی و هنر، به‌ویژه شعر و موسیقی شعر فروغی بسطامی می‌پردازد. فصل پایانی با موضوع «چگونگی وزن، قافیه و ردیف در شعر فروغی» به موسیقی کناری و بیرونی می‌پردازد.

در هر یک از این فصل‌ها، پس از تحلیل و بررسی، نمونه‌هایی از غزلیات فروغی بسطامی از هر کدام از آرایه‌ها و تصاویر بسامدگیری شده است و درصد به‌کارگیری آن‌ها در یک جدول آماری به نمایش درآمده است.

دیوان غزلیات فروغی بسطامی به تصحیح حسین نخعی، منبع اصلی در گزینش غزلیات فروغی بسطامی در این پایان‌نامه بوده است.

در نقد و بررسی تصاویر بیان و بدیع غزلیات فروغی بسطامی از بین منابعی که فهرست الفبایی آن‌ها در انتهای پژوهش آمده، از منابعی چون: کتاب «جناس در پهنه‌ی ادب فارسی و معانی و بیان» جلیل تجلیل، «فنون بلاغت و صناعات ادبی» استاد جلال‌الدین همایی، کتاب «بیان» و نیز کتاب «نگاهی تازه به بدیع» سیروس شمیسا، کتاب «بدیع از دیدگاه زیبایی‌شناسی» وحیدیان کامیار، کتاب‌های «موسیقی شعر» و «صور خیال در شعر فارسی» شفیع کدکنی و «معانی و بیان» دکتر فشارکی استفاده‌ی بیش‌تری شده است.

یکی از سختی‌هایی که اینجانب در طول تکمیل این پایان‌نامه با آن روبرو بوده، کمبود منابعی مستقل درمورد فروغی بسطامی بود. از آنجایی که به نظر می‌رسد تاکنون شرح و تفسیر جامعی بر غزلیات فروغی نوشته نشده است، گاه نگارنده در فهم معنای دقیق بعضی از ابیات، به‌ویژه برای تشخیص بعضی از آرایه‌ها از یکدیگر به مشکل برمی‌خورد که خوشبختانه با راهنمایی‌های استاد محترم راهنما جناب آقای دکتر محمدرضا صالحی مازندرانی و دکتر اسد آبشیرینی و استاد مشاور محترم جناب آقای دکتر مختار ابراهیمی این سختی‌ها تا حدی برطرف می‌گردید.

در پایان از همه‌ی استادان گران‌قدر و زحمتکش گروه زبان و ادبیات فارسی، جناب آقای دکتر منوچهر تشکری، جناب آقای دکتر منوچهر جوکار، جناب آقای دکتر قدرت قاسمی پور، جناب آقای دکتر محمود رضایی دشت ارژنه، جناب آقای دکتر عادل سواعدی، سرکار خانم دکتر گلی زاده و دکتر زهرا نصیری شیرازی و به ویژه استادان بزرگوار و دلسوز راهنما و مشاور جناب آقای دکتر محمدرضا صالحی مازندرانی و جناب آقای دکتر اسد آبشیرینی و دکتر مختار ابراهیمی که با راهنمایی‌های دلسوزانه‌ی خود سختی‌های راه این تحقیق را بر من آسان نمودند، سپاس‌گزاری و قدردانی می‌کنم. نیز در این‌جا بر خود واجب می‌دانم که از زحمات بی‌دریغ و دلسوزانه‌ی استاد بزرگوار دانشکده جناب آقای دکتر نصرالله امامی که نمونه‌ی راستین یک استاد دلسوز و زحمتکش هستند، قدردانی و تشکر نمایم. در پایان هم بر خود فرض می‌دانم که یادی داشته‌باشم از استاد گران‌سنگ دانشکده‌ی ادبیات مرحوم دکتر خلوصی که از محضر ایشان درس‌ها آموختم و زبان و قلم از بیان وصف ایشان عاجز است. (روحش شاد و یادش گرامی)

جلیل کردونی

آبان ماه ۱۳۹۳

فصل نخست: کلیات تحقیق

۱-۱. طرح موضوع (بیان مسأله)

۱-۲. فرضیه‌های تحقیق

۱-۳. اهداف تحقیق

۱-۴. پیشینه‌ی موضوع

۱-۵. روش اجرای تحقیق

۱-۱. طرح موضوع (بیان مسأله)

فروغی بسطامی از جمله‌ی شاعران دوره‌ی بازگشت ادبی در قرن سیزدهم است که در غزل‌سرایی تحت تأثیر حافظ و سعدی می‌باشد. با توجه به جلوه‌های هنری گسترده در غزل‌های

این شاعر، در این پژوهش این نوع از شعر او از جنبه‌ی تصویری و زیباشناختی مورد بررسی و تحلیل علمی قرار می‌گیرد. به‌طور کلی در شعر این شاعر، تصاویر و زیبایی‌های شعری ارزشمندی نمایان است که حاصل هنر شاعری و خیال‌پردازی‌های شاعرانه‌ی او قلمداد می‌گردد. این پایان‌نامه با عنوان «بررسی و تحلیل جلوه‌های تصویری و زیباشناختی غزلیات فروغی بسطامی» بر آن است تا این بخش از غزلیات فروغی را با بهره‌گیری از معیارهای بدیعی و بیانی در سه محور اصلی جلوه‌های زیباشناختی، جلوه‌های بدیعی و جلوه‌های تصویری و از نگاه موسیقایی مورد بررسی و تحلیل دقیق علمی قرار دهد.

۲-۱ فرضیه‌های تحقیق

۱. وجود گسترده‌ی سجع و جناس و تکرار واژه‌ها و عبارات، موسیقی پربارتری در شعر فروغی ایجاد کرده است.
۲. کثرت صنایع معنوی و لفظی بدیعی شعر فروغی در استحکام و زیبایی شعر او تأثیر گذار بوده است.
۳. کنایه و تشبیه و تناسب و تضاد از پر کاربردترین صنایع معنوی شعر فروغی باشد.

۳-۱ اهداف تحقیق

۱. شناخت بیش‌تر تصاویر شعری فروغی بسطامی و زیبایی‌های بدیعی آن.
۲. ارائه‌ی تحقیقی جامع و به‌سامان برای استفاده‌ی علاقه‌مندان به علم بدیع و بیان.
۳. کمک بیش‌تر به مباحث سبک شناسانه‌ی شعر شاعران دوره‌ی بازگشت.

۴-۱ پیشینه‌ی موضوع

در مورد شعر و موضوعات شعری و سبک شاعری فروغی بسطامی در منابع مربوط به سبک دوره‌ی بازگشت ادبی مطالب گسترده‌ای آمده است؛ از جمله کتاب دوجلدی «دکتر احمد خاتمی» و «رساله‌ی دکتری دکتر مختار ابراهیمی»، اما به نظر می‌رسد پژوهش مستقلی که غزلیات این شاعر را با دیدی هنری و جنبه‌های تصویری مورد بررسی قرار داده باشد وجود ندارد و آنچه در این زمینه در نوشته‌های دیگران آمده، صرفاً مطالبی کلی و غیرتحلیلی را اشاره می‌کند.

۱-۵ روش اجرای تحقیق

این پژوهش براساس منابع مکتوب انجام می‌گیرد و پژوهشگر با استفاده از روش فیش‌نویسی، تمام تصاویر و جلوه‌های هنری شعر شاعر مورد بحث را استخراج و بر مبنای طرحی منسجم دسته‌بندی می‌نماید؛ سپس به یاری جداول آماری و نمودارهای لازم به تحلیل دقیق علمی داده‌ها می‌پردازد. بدیهی است برای بررسی‌های علمی از یافته‌های دیگران در منابع موجود استفاده خواهد شد.

فصل دوم: سبک بازگشت ادبی و زندگی، افکار و آثار فروغی بسطامی

۱-۲ شیوه‌ی شاعری در سبک دوره‌ی بازگشت ادبی

۱-۱-۲ ارزش شعری سبک دوره‌ی بازگشت ادبی

۲-۲ جایگاه فروغی بسطامی در میان شاعران سبک دوره‌ی بازگشت ادبی

۱-۲-۲ نگاه‌های گذرا به زندگی، افکار و آثار فروغی بسطامی

۲-۲-۲ ویژگی‌های غزلیات فروغی بسطامی

۳-۲-۲ تأثیرپذیری فروغی بسطامی از شاعران بزرگ پیش از خود

۱-۲ شیوه‌ی شاعری در سبک دوره‌ی بازگشت ادبی

سبک دوره‌ی بازگشت ادبی در واقع به معنای بازگشتن به سنت‌ها و شیوه‌های ادبی پیشین مرسوم و معمول در غزل و قصاید شاعران خراسانی و عراقی است. «افراط و تفریط در امر مضمون‌یابی که اندک اندک باعث اشکال و دشواری در فهم و درک شعر شده بود و پرداختن طبقات پایین تحصیل نکرده و به طور کلی عوام به امر شاعری، سبک هندی را از رونق و اعتبار انداخت و به همین دلیل بود که تعدادی از شاعران به فکر پیروی و تتبع از اسلوب‌ها و شیوه‌های کهن شعر فارسی به سبک و سیاق کهن خراسانی و عراقی افتادند.» (اویسی کهنخا، ۱۳۹۰: ۷)